

ODSTRANĚNÍ „TŘÍ KAPITOL” UČENÍ O PREEXISTENCI A PUTOVÁNÍ DUŠÍ A UČENÍ O INKARNACI Z BIBLE INICIACÍ CÍSAŘE JUSTINIÁNA V ROCE 553 V KONSTANTINOPOLI

Výtah z historické církevní knihy zpracoval Ivo A. Benda 7.5.2004 v České Lípě, umístěn na www.vesmirni-lide.cz – ve stahování textů č. 7 (ostatní). Text patří ke sdělení 1925 – **Úrovně ovládacích programů.**

4. Pátý ekumenický koncil v Konstantinopoli (r. 553)

Nástupem dvorního patriarchy Menny, který zemřel v r. 552, se stal Eutychés. Ten odevzdal papeži (*Vigilius – pozn. zpracovatele*) dne 6.1.553 vyznání víry a prosil ho o vyjasnění sporu o „tři kapitoly” na všeobecném koncilu. V dopisu ze dne 8.1.553 s jeho prosbou papež vyslovil souhlas.

Avšak nyní začalo mezi císařem a papežem dohadování o místě konání a o účastnících. Papež požadoval, aby bylo přítomno stejné množství západních i východních biskupů a aby se koncil konal na Západě (v Itálii nebo na Sicílii). K dohodě s císařem nedošlo.

Protože císař nebral ohledy na přání papeže o provedení koncilu, bylo papeži jasné, že by rozhodnutí o „třech kapitolách” bylo císařem za podpory východních biskupů opět vynuceno. Proto odvolal svůj dřívější souhlas a odepřel účast.

Co se odehrálo mezi 8.1.553 a 5.5.553 (zahájení koncilu), není přesně dochováno. Bádáním F. Diekampa (27,28) a J. Strauba (29) se zjistilo toto:

Biskupové pozvaní na koncil byli již přítomni v Konstantinopoli. Ale jednání o „třech kapitolách” se nemohlo zahájit pro odmítavé stanovisko papeže.

Koncil byl původně svolán jen k projednání sporu o „tři kapitoly”. Od podzimu r. 552 však vyžadoval nové rozhodnutí také órigenovský spor v Palestině. Přes edikt vydaný v r. 543 proti Órigenovi a órigenismu nebyl v palestinských kláštích klid. Neustále docházelo ke střetům mezi órigenovci a jejich odpůrci.

Uvnitř órigenovců se objevila v r. 547 roztržka mezi izochristy a protoktisty (viz kap. XI, 2). V létě 552 se protoktisté, kteří odmítli preexistenci duše, spojili s ortodoxními. Poté odcestovali zástupci protoktistů a ortodoxních palestinských mnichů do Konstantinopole, aby předali Císaři Justiniánovi spis proti isochristům.

Během jejich pobytu v Konstantinopoli zemřel v říjnu 552 patriarcha Petros z Jeruzaléma. Nato izoschisté svévolně ustanovili za nástupce jednoho ze svých řad, Makaria, a vyvolali tím obnovení nepokojů v Jeruzalémě. Tím byl císař tak popuzen, že Makaria zase ihned sesadil a obžalovací spis proti órigenovcům (isochristům) převzal o to ochotněji.

Císař měl nyní v úmyslu prostřednictvím biskupů shromážděných v Konstantinopoli zavrhnout órigenismus, a tím konečně skoncovat se spory v Palestině. Papež – ještě před

jednáním – v dopise Justiniánovi dal najevo souhlas. Protože se však všemožně snažil zabránit plánované ekumenické synodě chystané ve formě stanovené císařem, nesouhlasil se zahájením všeobecného koncilu, i když šlo o porady, jež odpovídaly jeho záměru.

Císař Justinián poslal téže synodě, která zavrhlá „tři kapitoly“, dopis o órigenismu isochristů, k němuž bylo připojeno 15 anathemat (označení zavržení věty nebo nauky). Asi v březnu či dubnu 553 tato synoda (*jednání o nastolených rozporech v církvi – pozn. zpracovatele Ivo A. Bendy*) órigenismus zavrhlá, přičemž 15 císařových anathemat převzala.

Protože se toto všechno konalo před vlastním zahájením koncilu, k němuž došlo dne 5.5.553 (začátek jednání o „třech kapitolách“), není v mnohých pramenech o zavržení Órigena a órigenismu na 5. ekumenickém koncilu v Konstantinopoli ani zmínka. To znamená, že v těchto pramenech není hodnoceno oněch výše zmíněných 15 klateb jako rozhodnutí koncilu.

Naproti tomu četné prameny informují o zavržení Órigena a órigenismu na 5. ekumenickém koncilu častokrát se zvláštním odkazem na preexistenci duší a na apokatastasis (viz kap. XII, 2).

Důležitá jsou přitom především svědectví z první doby po koncilu, jako např. od těchto osob:

- a) **Eugarios**, církevní historik, nar. kolem 536
- b) Kyrillos ze Skythopolis, církevní historik, svědectví z r. 557
- c) Eulogios, patriarcha z Alexandrie, 580-607
- d) autor velikonoční kroniky (neznám) z Byzance, 630-641
- e) Sofronios, patriarcha z Jeruzaléma, svědectví z r. 634
- f) Georgios, mnich a presbyter, kolem r. 639
- g) **Anastasios Sinaites**, traktát vzniklý v letech 692-695
- h) **Georgios Monachos**, kronikář, 842-867

O Eugariovi, Anastasiovi Sinaïtovi a o Georgiovi Monachovi je známo, že měli dobré věcné znalosti o aktech z koncilu.

Výpovědi výše uvedených autorů byly potvrzeny spisy lateránské synody (649), 6. ekumenického koncilu v Konstantinopoli (680-681) a trullandskou synodou (692).

***

Dne 5.5.553 byla zahájena novým dvorním patriarchou Eutychem jednání 5. ekumenického koncilu „o třech kapitolách“ bez papeže, protože císař nestrpěl další odklad. Císař sám sice přítomen nebyl, avšak to nezměnilo jeho možnosti ovlivňování.

151 otců přítomných na koncilu bylo převážně z východních zemí. **Zasedání probíhala zcela podle intencí císaře.**

Dne 14. května zakázal papež svou listinou „Constitutum I“ odsouzení „tří kapitol“. 16 biskupů (většinou ze západních zemí) ji podepsalo. Spis byl doručen císaři, který však převzetí odmítl.

Na 7. zasedání dne 26.5.553 bylo účastníkům sděleno, že císař dal papežovo jméno vyškrtnout z diptych (církevní seznam jmen významných osob). Toto bylo synodou odsouhlaseno.

Osmým zasedáním koncil dne 2.6.553 končil. Výsledkem bylo 14 anathemat, které byly v podstatě sepsány císařem, to znamená, že obsahují 13 kapitol ediktu „De recta fide“ z r. 551 – převážně doslovně. Zabývají se Trojicí, vtělením Ježíše a speciálně „třemi kapitolami“. Kánon 11 odsuzuje heretiky, kteří byli odsouzeni již předcházejícími koncily, tak například Areia, nestoria, Apollinaria. Órigenes je v kánonu 11 jmenován poprvé také jako heretik a jeho osoba a učení je zavrženo. Edikt z r. 551 ještě Órigenovo jméno neobsahoval.

O závěrech koncilu se ještě jednou zmiňuje kapitola XIII. Pod čtrnácti kánony je dochováno 166 podpisů, to je o 15 nebo 16 jmen více, než vykazuje listina přítomných na osmém, posledním zasedání. Protože již nejsou k dispozici řecké originály spisů, nelze už „zjistit“, zda ony ... dodatečně uvedené podpisy biskupů, kteří se koncilu nezúčastnili, byly již na prvním znění spisů.“(30)

Papež si zhoršil svoje postavení tím, že se zdráhal rozhodnutí koncilu uznat. Opět pocítil císařovu moc: Špatně se s ním jednalo, jeho tři římské diakoni byli vypovězeni nebo uvězněni.

Císař přízeň západního kléru již tak nutně nepotřeboval, protože vojevůdce Narses na jaře 553 východní Góty porazil, a tím byla Itálie opět přičleněna k východořímské říši.

Nakonec se Vigilius – nemocný a zlomený – podrobil vůli císaře: 8.12.553 (Epistula II ad Eutychium) a ještě jednou 23.2.554 (Constitutum II) prohlásil, že je připraven rozhodnutí koncilu uznat. Obě tyto listiny obsahují papežovo odsouzení „tří kapitol“ a znamenají jeho uznání rozhodnutí koncilu (samotných 14 kánonů není papežem podepsáno).

Teprve tímto krokem byla odstraněna roztržka mezi císařem a papežem. Vigilius opět získal svobodu. Koncem r. 554 nebo začátkem r. 555 odcestoval z Konstantinopole, avšak cestou do Říma zemřel dne 7.6.555.

Shrnutí

a)

Otcové svolání k 5. ekumenické synodě do Konstantinopole odsoudili órigenismus na pokyn císaře v 15 anathematech ještě před zasedáními jednajícími o „třech kapitolách“. Toto rozhodnutí bylo namířeno především proti isochristům, órigenovským mnichům v Palestině (viz kap. XI,2).

Císař Justinián z toho však také těžil při svých pokusech o dohodu mezi monofyzity a dyofyzity, neboť toto mohlo být hodnoceno i jako ústupek dyofyzitům (31), jejichž učení o dvojí podstatě bylo a je oficiálním věroučným názorem Říma.

Dyofyzité potírali Órigena pro jeho učení o jedné podstatě Kristově (viz kap. VIII,1) a též pro jiné články jeho učení – monofyzité (alespoň jejich velká část) si z téhož důvodu Órigena vážili.

Se zavržením órigenismu bylo současně také odsouzeno učení o preexistenci a o putování duší, jež v něm bylo obsaženo, a totéž platí o učení o reinkarnaci.

Zda však může nebo nemůže být oněch 15 anathemat považováno v užším smyslu za rozhodnutí koncilu, to patří ke sporným otázkám církevních historiků. V každém případě je v kánonu 11, obsahujícím 14 anathemat proti „třem kapitolám“, které jsou všeobecně pokládány za rozhodnutí koncilu, Órigenes jmenován jako heretik poprvé.

b)

Po osmi zasedáních od 5.5.553 do 2.6.553 bylo podle císařovy vůle vysloveno 14 anathemat nad „třemi kapitolami“ (viz kap. XI,3). Kdo s tím nesouhlasil, musel počítat s vyobcováním z církve nebo sesazením. Tím chtěl císař Justinián dosáhnout ukončení christologického sporu, který přetrvával od koncilu v Efezu (431) – a to ve prospěch monofyzitů. Císař doufal, že pomocí takto projevené ochoty budou moci být monofyzité opět sjednoceni s církví. Odsouzení „tří kapitol“ bylo také současně rozhodnutím, které bylo přivítáno jak órigenisty, tak i částí sabaistů (viz kap. XI,3).

***

Rozhodnutí koncilu z Konstantinopole v r. 553 byla – téměř doslovně – sepsána samotným císařem (jak proti órigenismu, tak i proti „třem kapitolám“). Tato rozhodnutí měla prospět jednotě říše. Jejich smyslem bylo usmířit vzájemně znesvářené strany a odstranit zdroj neklidu. Že toto bylo vůbec možné, případně nutné provést věroučným rozhodnutím, to vyvěralo z **úzkého propojení církve a státu.**

Císař rozhodl jak ve prospěch monofyzitů (b), tak i ve prospěch dyofyzitů (a). Tím mělo dojít ke sjednocení obou znesvářených stran. Přihlédne-li se, do jakých zmatků mnofyzitické spory řiši uvrhly (viz kap. X), lze chápat, že pro císaře bylo politickou nutností **sprodit tento konflikt ze světa, a to za jakoukoliv cenu.**

Bylo rovněž důležité, aby se opět vrátil klid mezi palestinské mnichy. K tomu mělo dopomoci rozhodnutí proti órigenistům, resp. isochoristům (a), jakož i rozhodnutí ve smyslu názorů órigenistů (b).

Tyto závěry však mohly získat váhu rozhodnutí koncilu pouze tehdy, dá-li jim papež svůj souhlas (viz kap. II). To, že synoda v Konstantinopoli r. 553 byla uznána za ekumenickou, byl jen důsledek toho, že císař k tomu papeže donutil všemi prostředky, které měl k dispozici.

Dopady koncilu

I další papežové uznali synodu v Konstantinopoli za pátou všeobecnou. Ale zbývající latinské obce si tak rychle říci nedaly. Na západě tyto události těžce poškodily autoritu papežství a ještě více císařství. Afričtí biskupové uposlechli většinou teprve po několika letech. Církevní provincie Milán a Aquilea otálely ještě déle. Pro spornou otázku se dokonce odtrhly od římského stolce. Vpád Langobardů do Itálie v r. 568 podpořil jejich odpor, protože císaři znemožnil použití násilných opatření. Schisma zcela pomínulo teprve za papeže Sergia I. (687-701). Po jistou dobu mělo ostatně poměrně malý dosah. Milánští se již od r. 570 pozvolna vraceli zpět do společenství římské církve. Naproti tomu část Aquilea-Grado, která byla pod byzantským panstvím, se připojila teprve v r. 607. (32)

Monofyzité se do církevního společenství s Římem již nevrátili. **V 7. stol. byly znovu činěny pokusy spojit monofyzity opět s církví pomocí uznání nauky o jedné vůli v Kristu (monotheletismus).**

Avšak **6. ekumenický koncil v Konstantinopoli (680-681) toto učení zavrhl** a zdůraznil, že Kristus měl jak božskou, tak i lidskou vůli, přičemž lidská vůle se řídila podle božské. -----

Poznámka zpracovatele:

S hodnocením důvodů zpracovatele knihy samozřejmě nesouhlasím. Ve skutečnosti Justinián hrubým násilím, nátlakem a podvodem (lidské dějiny jsou plné těchto šílených postupů) **zlikvidoval důležitou část učení z křesťanské Bible – „tři kapitoly“ o inkarnaci duší, životech duše před narozením i po smrti, ale i jedinou podstatu – jednost Ježíše Krista se Stvořitelem Prvotním všeho a všech** – což jsou **zásadní duchovní otázky** života člověka vůbec, **a tím spáchal** (a nejen on, ale i další církevní činitelé odpovědní za organizaci) **na miliardách lidí obrovské nenapravitelné škody**. Katolická církev měla vždy největší moc a vliv, má ji do velké míry i dnes (vlády, školy (včetně sektáře Vojtíška), média atp.). V tomto směru podstatně správnější učení se zachovalo v některých východních učeních, která se nacházela mimo katolickou církev a křesťanství vůbec.

S láskou a radostí zpracoval po 1451 letech od oněch událostí Ivo A. Benda.

Přes 7000 stran a 5000 obrázků o Vesmírných lidech Sil Světla – Andělích Nebes najdete na internetu:

www.vesmirni-lide.cz

www.vesmirnilide.cz

www.andele-svetla.cz

www.andelesvetla.cz

www.universe-people.cz

www.universe-people.com

www.cosmic-people.com

www.angels-light.org

www.angels-heaven.org

www.ashtar-sheran.org

www.himmels-engel.de

www.angeles-luz.es

www.angely-sveta.ru

www.anges-lumiere.eu

www.angelo-luce.it

www.anioly-nieba.pl

www.feny-angyalai.hu

www.anjos-ceu.eu

www.angeli-raja.eu

IVO A. BENDA